

DE STRIJD OM DATA

HOE DE NEDERLANDSE CLOUD-AANPAK BOTST MET DE AMERIKAANSE INVLOED

Europa leunt noodgedwongen op Amerikaanse cloudproviders om te moderniseren, maar verliest daarbij controle over data en privacy. Terwijl de Europese beleidsmakers streven naar digitale soevereiniteit, blijft de keuze voor alternatieven nog beperkt. Hoe kan de publieke sector vooruitgang boeken zonder in te leveren op privacy en soevereiniteit?

EUROPA'S TECHNOLOGISCHE AFHANKELIJKHEID

Europa kent al jaren een sterke afhankelijkheid van Amerikaanse techbedrijven zoals Amazon, Google en Microsoft. Deze partijen domineren de markt en vormen inmiddels een fundamenteel onderdeel van de digitale infrastructuur in Europa. Hun schaalbare technologieën laten Europese organisaties weinig andere opties om mee te kunnen gaan in de wereldwijde concurrentie. Echter, deze afhankelijkheid komt met een prijs:

Europese organisaties zijn afhankelijk van cloudleveranciers die zich aan Amerikaanse, en dus niet aan Europese, wetgeving moeten houden.

RISICO'S VAN DE AMERIKAANSE CLOUD ACT

De Amerikaanse Cloud Act, ondertekend door Trump in 2018, verplicht Amerikaanse cloudleveranciers om data beschikbaar te stellen aan de Amerikaanse overheid, zelfs als die data zich fysiek buiten de Verenigde Staten bevindt. Voor Europa is dit een

groot probleem: overheidsdata en zelfs data van de Europese burger kan dus onder omstandigheden opgeëist worden door de Amerikaanse overheid. Met Trump opnieuw als president zijn de risico's nog lastiger in te schatten. Dit roept de vraag op hoe Europese organisaties wel kunnen profiteren van Amerikaanse technologie zonder de controle over data en privacy op te geven?

HET EUROPESE INITIATIEF: GAIA-X

Europa probeert actief een antwoord te vinden op deze afhankelijkheid door initiatieven zoals GAIA-X, een Europees project dat is opgezet om een eigen cloudinfrastructuur te ontwikkelen die voldoet aan Europese privacy- en veiligheidsnormen. Hoewel veelbelovend, heeft GAIA-X zijn eigen uitdagingen. Door onderlinge conflicten en verschillen in prioriteiten tussen mensen uit het bedrijfsleven en de overheid, heeft het project te maken met grote vertragingen. Diverse betrokken partijen hebben hun teleurstelling uitgesproken over de snelheid en richting van het project. Deze problematiek toont aan dat Europa's politieke en commerciële belangen vaak niet op één lijn liggen.

NEDERLANDS RIJKSBREED CLOUDBELEID

In Nederland zet de overheid in 2022 een stap; het Rijksbreed cloudbeleid biedt een duidelijke koers voor cloudadoptie. Dit beleid geeft overheidsinstellingen de mogelijkheid

om, afhankelijk van de classificatie van de data, gebruik te maken van public cloudresources. Uit een evaluatie blijkt dat het beleid nog steeds relevant is, maar er zijn nog aandachtspunten die verder onderzoek vereisen. Zo realiseert de overheid zich dat de sterke afhankelijkheid van enkele (voornamelijk Amerikaanse) cloudleveranciers strategische risico's met zich mee brengt en dat de digitale soevereiniteit onder druk staat. De toenemende vraag naar AI-diensten verhoogt de behoefte aan clouddiensten en vergroot de afhankelijkheid verder. De evaluatie benadrukt ook de noodzaak van een exitstrategie, wat de houdbaarheid van dit beleid an sich in twijfel trekt. Bovendien is het cloudbeleid nog niet overal geïmplementeerd, wat leidt tot een technologische achterstand van de Nederlandse overheid ten op zichte van de markt. Een hybride cloudstrategie kan hier de oplossing bieden waar Nederland en Europa naar op zoek zijn.

EEN HYBRIDE CLOUDBESTRAATIE

Een hybride cloudstrategie biedt een pragmatische oplossing voor de Nederlandse publieke sector. Door gevoelige data binnen Europese private clouds te houden, terwijl minder gevoelige toepassingen en gegevens bij Amerikaanse providers kunnen worden ondergebracht, behouden overheidsinstellingen de controle zonder in te leveren op innovatie. Een hybride model stelt organisaties in staat te profiteren van 'the best of both worlds': technologische vooruitgang én verhoogde datasoevereiniteit. Bovendien biedt een portable en decoupled inrichting van gegevens en applicaties de flexibiliteit om in de toekomst moeiteloos over te stappen naar een Europees initiatief, mocht dat ooit lukken. Een balans tussen innovatie en controle.

AUTEURS

GERONIMO WOLF
is lead consultant
bij IBS
geronimo.wolf@i-b-s.nl

MARCO EBBERTS
is principal adviseur
bij M&I Partners
marco.ebberts@mx.nl

Meer informatie? Stuur een e-mail naar Geronimo of Marco.